

30.11.2011

ELINTARVIKENEUVOTTELUKUNTA**Aika** 29.11.2011 klo 9.00-11.00**Paikka** Maa- ja metsätalousministeriö

Osallistujat	Niemi Veli-Mikko	puheenjohtaja
	Hartikainen Tarja	jäsen
	Innanen Marja	varajäsen
	Mannonen Leena	jäsen
	Marniemi Annikka	jäsen
	Nieminen Janne	jäsen
	Ovaskainen Marja-Leena	varajäsen
	Pesonen Susanna	jäsen
	Räsänen Minna	jäsen
	Satuli Heli	jäsen
	Söderström Merja	varajäsen
	Tanhuanpää Marleena	jäsen
	Virtanen Mika	varajäsen
	Haikonen Anne	pääsihteeri

1 Kokouksen avaus

Neuvottelukunnan puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi.

2 Työjärjestys

Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

4 Lainsäädäntökatsaus

Veli-Mikko Niemi kertoi ajankohtaisesta elintarvikelainsäädännöstä EU:ssa ja Suomessa. Unionitasolla valmistellaan elintarvike- ja rehuvalvontaa koskevaan asetukseen (EY) N:o 882/2004 muutoksia mm. valvontamaksujen osalta. Alustavat ehdotukset ovat linjassa Suomen kantojen kanssa. Hygienialainsäädäntö on tarkoitus avata. Komissio tulee todennäköisesti pitäytymään vaikutusarvioinnin piirissä olleisiin asioihin. EU:n eläintautilainsäädäntöä uudistetaan. Alueella on paljon lainsäädäntöä, mutta kehysäädös puuttuu. Muutoksilla on tarkoitus tukea riskejä vähentäviä toimenpiteitä. Myös eläinlääkkeitä ja lääkerohjuja koskevaa EU-lainsäädäntöä uudistetaan. Komission lainsäädäntöehdotuksia odotetaan vuoden 2012 aikana. Lainsäädäntöä uudistetaan EU-tasolla myös liittyen kuluttajainformaatioon, elintarvikeparanteisiin, erityisruokavaliovalmisteisiin, kontaminantteihin, elintarvikekontaktimateriaaleihin sekä uusielintarvikkeisiin. Kontaminanttien osalta Niemi totesi, että Suomen ns. dioksiinipoikkeuksesta tulee pysyväksi komission asetuksella, joka julkaistaan joulukuussa.

Kataisen hallituksen ohjelmaan sisältyy useita aiheita, joilla on suora tai välillinen vaikutus elintarvikeasioihin. Elintarvikelain muutos (352/2011) ja VNa elintarvikevalvonnasta (420/2011) tulivat voimaan 1.9.2011. VNa tietyistä vähäriskisistä toiminnoista sekä MMMa:t laitosten elintarvikehygieniasta, elintarvikehuoneistojen elintarvikehygieniasta, alkutuotannon elintarvikehygieniasta sekä lihantarkastuksesta annetaan joulukuun ai-

kana ja ne tulevat voimaan 1.1.2012. Uusilla säännöksillä kevennetään pk-yritysten hallinnollista taakkaa ja lisätään valvonnan riskiperusteisuutta. Ympäristöterveydenhuollon lakien hallinnollisten säännösten yhdenmukaistaminen on tarkoitus käynnistää vielä kulu-
luvan vuoden aikana. MMM:ssä valmistellaan ehdotusta eräiden kansallisten elintarvikesäädösten kumoamisesta. Ehdotus lähetetään lausuntokierrokselle joulukuun aikana.

Kansallisesti on vireillä eläintautilain kokonaisuudistus. HE on tarkoitus antaa loppuvuodesta 2012. Eläinsuojelulain kokonaisuudistuksen osalta on valmistelutyö meneillään. Erilaisten selvitysten lisäksi toteutetaan kansalaiskysely (www.otakantaa.fi). HE annetaan vuonna 2015. Lääkitsemislainsäädäntöön valmistellaan lääkkeiden luovutusta koskevia muutoksia. HE pyritään antamaan syksyllä 2012.

5 Kansallinen toiminta

Marleena Tanhuanpää/ETL kertoi, että teollisuuden piirissä on tutustuttu huolellisesti Kilpailuviraston selvitykseen elintarvikeketjun toimivuudesta.

Marja- Leena Ovaskainen/THL totesi, että karppaus ja luontaistuotteet ovat puhuttaneet paljon myös ravitsemuksen asiantuntijoita. Veli-Mikko Niemi totesi, että relevanttien tahojen kanssa on tarkoitus keskustella ravintolisien markkinointiin sekä elintarvikkeen ja lääkkeen väliseen rajanvetoon liittyvistä kysymyksistä.

Merja Söderström/PTY kertoi, että kaupan omavalvontaohjeen arviointi on loppusuoralla. Kalastustuotteiden jäljitettävyyttä koskevia EU-säännöksiä aletaan soveltaa 1.1.2012.

Tarja Hartikainen/Kuntaliitto totesi, että yhteistoiminta-alueiden muodostaminen on sujunut varsin hyvin. Kunnissa pohditaan nyt, mitä tuleva kuntauudistus vaikuttaa jo tehtyihin ratkaisuihin. Kunnissa on uudistettu elintarvikevalvonnasta perittävien maksujen taksoja. Kuntaliiton laatimassa mallitaksassa otetaan kantaa mm. ilmoitusten käsittely-aikoihin.

Annikka Marniemi/SKL kertoi luontaistuotteiden ja karppauksen herättäneen paljon keskustelua kuluttajien keskuudessa. Myös luomu- ja lähiruoan mielikuvamarkkinointi puhuttaa.

Janne Nieminen/TLAB kertoi, että tullin ja markkinavalvonnan yhteistyöstä on laadittu ohje. Ravintolisät työllistävät paljon myös tullila.

Susanna Pesonen/Evira kertoi, että Evirassa tehdään paljon töitä omavalvontaan ja jäljitettävyyteen liittyen. Erilaisia nousevia riskejä joudutaan pohtimaan yhä enemmän. Evira järjesti 10.11.2011 viranomaisille tarkoitetun seminaarin "Elintarvikepetokset ja väärännökset Suomessa". Seminaarin tavoitteen oli lisätä tietoisuutta laittomasta ja petokellisesta toiminnasta elintarvikealalla.

Heli Satuli/MaRa kertoi, että TEM:in harmaan talouden työryhmän toimenpide-ehdotuksia odotetaan vielä kulu-
luvan vuoden aikana. Kuluttajainformaatioasetuksen kansallinen toimeenpano kiinnostaa suurtaloussektoria. Ns. pop-up ravintolatoiminnan laajeneminen huolestuttaa toimialaa.

Mika Virtanen/MTK kertoi, että tuottajat toivovat kasvinuojeluainejäämiä koskevan EU-lainsäädännön kehittämistä.

Minna Räsänen/SEL kertoi, että kuluttajainformaatioasetuksen toimeenpanoa seurataan elintarviketeollisuudessa erityisesti alkuperämerkintöjen osalta. Karppaus-innostus on vaikuttanut myös elintarviketeollisuuden toimintaan.

6 Euroopan Unioni

EFSA

Merkittiin tiedoksi seuraavat kokousraportit:

- Viestintäryhmä 13.-14.10.2011
- Focal Point 19.20.10.2011.

Elintarvikeketju ja eläinten terveys –pysyvä komitea

Merkittiin tiedoksi kokousraportti seuraavasta pysyvän komitean kokouksesta:

- GMO 14.11.2011.

Muuntogeeniset elintarvikkeet

Leena Mannonen/MMM kertoi, että komissio on julkaissut kaksi selvitystä EU:n geenitekniikkalainsäädännön toimivuudesta. Selvitysten johtopäätösten mukaan lainsäädännön tavoitteilla (kuluttajien terveyden ja ympäristön suojeleminen, toimivat sisämarkkinat) on laaja tuki jäsenvaltioissa. Ongelmat liittyvät lainsäädännön toimeenpanoon. Koska GM-elintarvikkeita on erittäin vähän markkinoilla EU:n alueella, pakollisia geenitekniikasta kertovia merkintöjä ei ole elintarvikkeissa. Tämä on herättänyt kysymyksiä valinnanmahdollisuudesta. Eräissä jäsenvaltioissa on laadittu kansalliset säännöt vapaaehtoiselle "GMO-vapaa" erkinnälle. Joissakin maissa tällaiset merkinnät perustuvat vapaaehtoisiin sopimuksiin ja joissakin ne ovat kiellettyjä. Jäsenvaltiot ovat toivoneet yhteisiä pelisääntöjä tällaisille merkinnöille. Komission selvityksessä todetaan, että kaksijakoinen merkintäjärjestelmä (pakolliset positiivimerkinnät ja vapaaehtoiset negatiivimerkinnät) saattaa olla kuluttajan kannalta haasteellinen.

Komission antoi kesällä 2010 esityksen geenitekniikkadirektiivin (2001/18/EY) muuttamisesta niin, että jäsenvaltioilla annettaisiin mahdollisuus rajoittaa GM-kasvien viljelyä alueellaan. Euroopan parlamentti suhtautuu myönteisesti ehdotukseen. Eräät jäsenvaltiot ovat kuitenkin suhtautuneet ehdotukseen kriittisesti, niin että neuvoston yhteistä kantaa ei ole toistaiseksi saatu muodostettua.

8 Codex Alimentarius

Ei ollut Codex-asioita.

9 Muut kansainväliset asiat

Ei ollut muita kansainvälisiä asioita.

10 Muut asiat

Ei ollut muita asioita.

11 Seuraava kokous

Neuvottelukunnan seuraavat kokoukset pidetään **26.1.2012 klo 13.00** ja **16.3.2012 klo 9.00**.

12 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.00

Veli-Mikko Niemi
puheenjohtaja

Anne Haikonen
pääsihteeri